
 Nimi

Syntymäaika

 Koepaikkakunta

Luovun

LAPIN YLIOPISTO OIKEUSTIETEIDEN TIEDEKUNTA

VALINTAKOE 27.5.2014

LUE TARKASTI SEURAAVAT OHJEET JA TOIMI NIIDEN MUKAISESTI. OHJEIDEN VASTAINEN MENETTELY SAATTAÄ KOITUA HAKIJAN VAHINGOKSI.

Valintakokeessa on viisi (5) kysymystä. Kokeen enimmäispistemäärä on 80 pistettä. Kunkin kysymyksen maksimipistemäärä on ilmoitettu ao. kysymyksen kohdalla.

Jokaisen vastauspaperin yläreunaan on **kirjoitettava selvästi** vastaajan NIMI, SYNTYMÄAIKA, KOEPAIKKAKUNTA ja KYSYMYKSEN NUMERO. Jos johonkin kysymykseen jätetään vastaamatta, on vastauksen sijaan jätettävä tyhjä paperi, jossa on edellä mainitut tiedot.

Käsialan tulee olla selkeää.

Kunkin vastauksen vastaustila on rajoitettu. **Ylimenevää osaa ei lueta eikä arvostella.** Kysymyksiin vastataan erillisille vastauspapereille. Kunkin kysymyksen vastaustila on mainittu kysymyksen kohdalla.

Jokaisen vastaussivun oikeaan reunaan on jätettävä yhden ruudun levyinen marginaali. Vastaukset kirjoitetaan joka riville (enintään yksi tekstirivi kullekin ruuturiville).

Noudata kysymyksen yhteydessä annettuja vastausohjeita. Vastauksissa otetaan huomioon vain valintakoe kirjassa esitetyt tiedot.

Kaikki paperit (kysymyspaperit ja erilliset vastauspaperit) **palautetaan valvojalle.**

Kokeesta luopuvat jättävät tämän kysymyspaperin ja vastauspaperinsa (**joita ei siis arvostella**) valvojalle. Luopujan tulee kirjoittaa papereihin nimensä, syntymäaikansa ja koepaikkakuntansa. Tähän kysymyspaperiin on merkittävä myös rasti (X) ruutuun ”luovun”.

Koesalista saa poistua aikaisintaan klo 13.00. Koe kestää viisi (5) tuntia sen ilmoitetusta alkamisajankohdasta.

Kysymys nro 1

Vastauksesta saa enintään 20 pistettä. Vastaa erilliselle paperille ohjeiden mukaan.

Vastaustila on yhteensä enintään yksi (1) sivu (yhden paperin toinen puoli).

Tehtävä sisältää kaksi osaa (A ja B). Kumpikin osa on 10 pisteen laajuinen, eli koko kysymys on 20 pisteen arvoinen. A –osa on monivalinta, jossa oikeasta vastauksesta saa yhden pisteen (+1), väärästä vastauksesta vähennetään yksi piste (-1) ja vastaamatta jättämisestä saa nolla pistettä (0). B –osa on käsitteenmäärittelytehtävä, jonka jokaisesta kohdasta voi saada yhden pisteen (1). Koko tehtävä arvostellaan yhtenä kokonaisuutena siten, että A –osan mahdolliset miinus pisteet vähentävät B –osassa mahdollisesti saatuja pisteitä. Koko tehtävä arvostellaan asteikolla 0 – 20, eli tehtävän yhteispisteet eivät voi kuitenkaan olla negatiiviset. Vastausten tulee perustua valintakoeteokseen sisältyvään kauppaoikeutta koskevaan Pertti Virtasen artikkeliin.

Kysymys 1 A)

Valitse kutakin väittämää täydentävä vaihtoehto. Jokaisen väittämän kohdalla vain yksi vaihtoehtoista on oikein. (10 p)

1 Kommandiittiyhtiön tunnusmerkki on se, että:

- a) vähintään yhden, mutta ei kuitenkaan jokaisen, yhtiömiehen vastuu yhtiön velvoitteista on rajoitettu sopimuksen osoittaman omaisuuspanoksen määrään
- b) kaikki yhtiömiehet osallistuvat yhtäläisesti yhtiön päätöksentekoon ja hallintoon
- c) yhtiömiehet hoitavat yhtiön kommanditääriä yhteisesti sovittujen periaatteiden mukaisesti

2 Avoimen yhtiön yhtiömiehinä voi olla:

- a) vain täysivaltaisia miehiä tai naisia
- b) sekä luonnollisia henkilöitä että oikeushenkilöitä
- c) aina myös kilpailevan yhtiön yhtiömiehiä

3 Avoin yhtiö syntyy kun:

- a) kirjallinen yhtiösopimus on allekirjoitettu yhtiömiesten välillä
- b) vähintään kaksi henkilöä ryhtyy suorittamaan yhteistä urakkaa
- c) osapuolet ovat sopineet yhdessä elinkeinotoiminnan harjoittamisesta ja he tahtovat perustaa avoimen yhtiön

4 Avoimen yhtiön yhtiösopimus:

- a) on kaupparekisteriä varten tehtävä kirjallisesti, mutta sitä koskee ns. sisältövapaus
- b) voidaan tehdä kirjallisesti tai suullisesti, mutta siinä on sovittava vähintään yhtiömiesten välisestä vastuunjaosta
- c) ei saa loukata yhtiömiehen etua, eli jokaiselle yhtiömiehelle tulee antaa samat oikeudet

5 Avoimen yhtiön yhtiömies voi hallintovaltuutensa puitteissa:

- a) hoitaa kaikkia yhtiön asioita, ellei yhtiömiesten välillä ole toisin sovittu
- b) hoitaa yhtiön toimialaan tai tarkoitukseen kuulumatonta asiaa vain, jos enemmistö yhtiömiehistä hyväksyy tämän
- c) hoitaa yhtiön yksittäistä asiaa, ellei vähintään kaksi muuta yhtiömiestä ole kielto-oikeutensa nojalla nimenomaisesti kieltänyt häntä hoitamasta tätä toimea

6 Avoimen yhtiön yhtiösopimusta:

- a) voidaan muuttaa vain yhtiömiesten yksimielisellä päätöksellä
- b) voidaan muuttaa yhtiömiesten enemmistön päätöksellä, jos näin on yhtiösopimuksessa sovittu
- c) voidaan muuttaa vain yhtiömiesten kirjallisella sopimuksella

7 Avoimen yhtiön veloista vastaa:

- a) henkilö, joka luuli olleensa yhtiömies velan syntyessä, jos myös velkoja näin oletti, vaikka myöhemmin todettaisiin, että hän ei ollutkaan koskaan saavuttanut yhtiömiehen asemaa
- b) vain sellainen henkilö, jonka yhtiömiesasema on pätevästi syntynyt velan syntyhetkellä
- c) kukin yhtiömies vain omalta osaltaan

8 Avoimen yhtiön veloista vastaavat:

- a) vain velkojen syntymisaikana yhtiömiehinä olleet henkilöt
- b) myös ennen velkojen syntymisajankohtaa yhtiöstä eronneet yhtiömiehet, kunhan ero on kirjattu kaupparekisteriin ja kuulutettu
- c) velan syntymisajankohtana yhtiömiehinä olleet henkilöt myös yhtiöstä eroamisensa jälkeen, jos yhtiömiesajankautana syntyneet velvoitteet ovat luonteeltaan määräaikaista tai erääntyvät vasta eroamisen jälkeen

9 Kommandiittiyhtiön mahdollinen voitto jaetaan:

- a) ensin äänettömille yhtiömiehille siten, että kukin saa aina korkolain mukaisen koron verran tuottoa panokselleen
- b) ensin äänettömille yhtiömiehille siten, että kukin saa panoksensa mukaisen osuuden voitosta
- c) ensin äänettömille yhtiömiehille siten, että kaikilla on yhtäläinen oikeus mahdolliseen voittoon

10 Kommandiittiyhtiön purkautuessa:

- a) äänettömällä yhtiömiehellä voi olla oikeus saada panoksensa mukainen osuus kesken olevan tilikauden voitosta
- b) äänettömällä yhtiömiehellä on oikeus panoksensa mukaiseen osuuteen yhtiön koko varallisuudesta

- c) äänettömät yhtiömiehet vastaavat loppuselvityksen toimittamisesta, jonka jälkeen heidän panoksensa voidaan palauttaa

Kysymys 1 B)

Lue määritelmä ja kerro mistä oikeudellisesta käsitteestä määritelmässä on kyse. Kirjoita vain yksi käsite jokaista määritelmää kohti. Täsmentäviä huomautuksia sisältävät vastaukset hylätään. Käsite voi olla monisanainen tai yhdyssana. Jokaisesta kohdasta voi saada yhden pisteen (1). Osittain oikein olevista vastauksista voi saada puoli pistettä (0,5). (10 p)

- 1) Kohdistuu osakkeenomistajiin, koska heitä koskee viimekätinen uhka koko sijoituksensa menettämisestä. Tämä johtuu myös siitä, että osakkeenomistajat ovat huonommassa asemassa kuin osakeyhtiön velkojat.
- 2) Teoria, jonka mukaan osakeyhtiön johdon tulee huolehtia osakeyhtiön sijoittaneiden osakkeenomistajien panoksista näiden edun mukaisesti.
- 3) Muu omaisuus kuin raha, jolla osakeyhtiötä perustettaessa osakkeiden merkintähinta voidaan maksaa.
- 4) Merkintähinta, joka osakkeesta on maksettu yhtiötä perustettaessa tai osakepääomaa korotettaessa.
- 5) Osakeyhtiön antama erityinen oikeus, joka oikeuttaa maksua vastaan saamaan osakeyhtiön uusia osakkeita ennalta määrättyyn hintaan.
- 6) Osakeyhtiön ottama laina, jonka antajasta eli velkojasta ei tule osakeyhtiön omistajaa. Lainan velkojalla on yhtiön konkurssissa muita velkojia huonompi etuoikeus.
- 7) Hyvä hallintotapa, eli ne menettelytavat, joiden avulla osakeyhtiötä johdetaan mahdollisimman hyvin lain mukaisesti.
- 8) Yhtiön hallituksen antama valtuutus kirjoittaa yhtiön nimi tietyissä valtuutuksessa määrätyissä tilanteissa.
- 9) Fuusion muoto, jossa vähintään kaksi yhtiötä sulautuu perustamalla yhdessä vastaanottavan yhtiön.
- 10) Huolimattoman toiminnan johdosta aiheutuva vahingonkorvausvastuu.

Kysymys nro 2

Vastauksesta saa enintään 15 pistettä. Vastaa erilliselle paperille ohjeiden mukaan. Vastaustila on yhteensä enintään kaksi (2) sivua (yhden paperin kumpikin puoli).

Arvioi Seppo Koskisen pääsykoekirjan artikkelin perusteella, onko työnantajalla työsopimuslain mukaista mahdollisuutta irtisanoa työntekijän työsopimusta (ilman oikeudellisia seuraamuksia). Anna perusteltu vastauksesi.

Ravintola-alalla toimiva työnantaja haluaisi irtisanoa tarjoilijan, joka hänen mielestään on väärällä alalla. Nuori nainen on ollut töissä vasta 7 kuukautta toistaiseksi voimassaolevalla työsopimuksella, mutta on jo neljä kertaa jättänyt tulematta töihin ja useimmiten siitä ilmoittamatta. Vain kerran hän ilmoitti tuntia ennen työvuoron alkamista, ettei voi huonovointisena tulla töihin. Lisäksi hän töissä ollessaan käyttäytyy sopimattomasti asiakkaita kohtaan. Hän on muun muassa nakellut niskojaan ja kivahdellut asiakkaille käyttäen v-alkuista rumaa sanaa. Asiakkaat ja muut työntekijät ovat tästä työnantajalle valittaneet. Työnantaja oli nyt aikeissa irtisanoa kyseisen tarjoilijan, kun hän oli vastikään ollut 4 päivää poissa töistä ilmoittamatta syytä. Työntekijä tuli kuitenkin töihin iloisena mukanaan raskaustodistus. Hän kertoi, että jatkuvan huonovointisuuden syyksi paljastui raskaus. Raskaus oli kuitenkin vasta toisella kuukaudella, ja aiemmat poissaolot töistä olivat tapahtuneet jo ennen raskautta. Työnantaja päivittelee, että työntekijä meni vielä hankkiutumaan raskaaksi ja miettii, voiko hän nyt enää irtisanoa työsopimusta laillisesti. Arvioi tilannetta ja perustele arviosi. (15 p)

Kysymys nro 3

Vastauksesta saa enintään 15 pistettä. Vastaa erilliselle paperille ohjeiden mukaan.

Vastaustila on yhteensä enintään kaksi (2) sivua (yhden paperin kumpikin puoli).

Vastausten tulee perustua valintakoeteokseen sisältyvään esineoikeuden perusteita koskevaan Eva Tammi-Salmisen artikkeliin. Vastaus on jäsennettävä kysymyksen alakohtien (a.-c.) mukaan järjestyksessä ja niin, että kussakin alakohdassa vastataan vain siinä esitettyyn kysymykseen. Alakohdat on merkittävä vastaavin kirjaimin (a.-c.) näkyviin vastauspaperiin (kysymystä ei tarvitse kirjoittaa). Ainoastaan oikeassa asiayhteydessä esitetyt tiedot tuottavat pistehyvityksen.

Omistusoikeus on yksityisomistuksen tunnustavassa markkinatalousjärjestelmässä keskeinen varallisuus oikeus. Selvitä,

A. miten omistusoikeutta on perinteisesti luonnehdittu (4 p) ja

B. mitä elementtejä omistusoikeuteen katsotaan kuuluvan (9 p).

Nykyään puhutaan usein omistusoikeuden sosiaalisesta (yhteiskunnallisesta) sidonnaisuudesta. Selvitä,

C. millaista omistusoikeuden luonnehdintaa on muun muassa tähän näkökohtaan liittyen toisinaan pidetty perinteistä määritelmää osuvampana (2 p).

Kysymys nro 4

Vastauksesta saa enintään 15 pistettä. Vastaa erilliselle paperille ohjeiden mukaan.

Vastaustila on yhteensä enintään neljä (4) sivua. Jokainen vastaus kirjoitetaan erilliselle paperille.

Kysymys 4 A)

Määrittele seuraavat käsitteet. Vastaustila on yksi sivu (yhden paperin toinen puoli). (3 p)

1. Lex fori
2. Lex causae
3. Prorogaatiosopmus

Kysymys 4 B)

Määrittele seuraavat käsitteet. Vastaustila on yksi sivu (yhden paperin toinen puoli). (4 p)

1. Ordre public
2. Homeward trend

Kysymys 4 C)

Ystäväsi on vihdoinkin rohkaissut mielensä ja kosinut tyttöystäväänsä tämän syntymäpäivänä. Ystäväsi on kuitenkin huolissaan, että yhtäkkiä ilmaantuu jokin este, joka estää avioliiton solmimisen. Sinun tehtäväsi on nyt rauhoittaa rakastuneen mieltä ja selvittää hänelle avioliiton esteet? Sinun ei tarvitse selvittää esteiden tutkimiseen liittyvää menettelyä. Vastaustila on yksi sivu (yhden paperin toinen puoli). (5 p)

Kysymys 4 D)

Mitkä ovat testamentin muotomääräykset? Vastaustila on yksi sivu (yhden paperin toinen puoli). (3 p)

Kysymys nro 5

Vastauksesta saa enintään 15 pistettä. Vastaa erilliselle paperille ohjeiden mukaan.

Vastaustila on yhteensä enintään kaksi (2) sivua.

Kysymys 5 A)

Täydennystehtävä. Täydennä puuttuvat kohdat. Lisäselvityksiä tai täsmennyksiä sisältävät vastaukset hylätään. Kirjoita puuttuva sana erilliselle vastauspaperille. Vastaustila kysymyksiin 5 A ja 5 B on yhteensä yksi sivu (yhden paperin toinen puoli), eli vastaukset kirjoitetaan samalle sivulle. (9 p)

Jokaisella on oikeus saada asiansa käsitellyksi (1)_____ ja ilman aiheetonta (2)_____ lain mukaan toimivaltaisessa tuomioistuimessa tai muussa viranomaisessa sekä oikeus saada oikeuksiaan ja velvollisuuksiaan koskeva päätös tuomioistuimen tai muun riippumattoman lainkäyttöelimen käsiteltäväksi. Käsittelyn (3)_____ sekä oikeus tulla kuulluksi, saada perusteltu päätös ja hakea muutosta samoin kuin muut oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin ja hallinnon takeet turvataan lailla (Perustuslaki 21 §).

Ulosottoperuste, jossa luonnolliselle henkilölle on asetettu maksuvelvoite, on täytäntöönpanokelpoinen (4)_____ vuoden ajan. Jos velkoja on luonnollinen henkilö tai korvaussaatava perustuu rikokseen, josta on tuomittu vankeutta tai yhdyskuntapalvelua, kestää täytäntöönpanokelpoisuus (5)_____ vuotta (Ulosottokaari 2:24).

(6)_____ 126 §:n mukaan luottolaitos ei saa toiminnassaan käyttää sopimusehtoa, joka ei kuulu luottolaitoksen toimintaan tai jota sen sisältö, osapuolten asema tai olosuhteet huomioon ottaen on pidettävä asiakkaan kannalta (7)_____.

Yritysvakoilun kriminalisoiva laki on (8)_____.

Kohtuuttomien sopimusehtojen sovitteluun oikeuttava yleissäännös on sisällytetty (9)_____ 36 §:ään.

Kysymys 5 B)

Valitse oikea vaihtoehto. Vain yksi vastaus väittämää kohti. Oikeasta vastauksesta saa yhden pisteen (+1), väärästä vastauksesta vähennetään yksi piste (-1) ja vastaamatta jättämisestä saa nolla pistettä (0). Kysymyksen 5 B mahdollisesti negatiivista pistemäärää ei vähennetä koko kysymyksen 5 yhteispisteistä. Vastaustila kysymyksiin 5 A ja 5 B on yhteensä yksi sivu (yhden paperin toinen puoli), eli vastaukset kirjoitetaan samalle sivulle. (2 p)

1) Väittämä

Suomen sopimusoikeudessa poikkeuksetta noudatettavan tyyppipakon mukaan vain tiettyjen tyyppien mukaisiin sopimuksiin perustuvat oikeudet ovat täytäntöönpanokelpoisia ja oikeussuojaa nauttavia.

a) Oikein

b) Väärin

2) Väittämä

Suomen kotitalouksien keskimääräinen velkaantumisaste

a) alittaa eurooppalaisten kotitalouksien keskimääräisen velkaantumisasteen.

b) edustaa eurooppalaista keskitasoa.

c) ylittää noin kaksinkertaisesti eurooppalaisen keskitason.

Kysymys 5 C)

Sähköisen viestinnän tietosuojalain 1 §:ssä määritellään kyseisen lain tarkoitus. Selosta sähköisen viestinnän tietosuojalain tarkoitus kyseisen pykälän mukaan. Vastaustila on kahdeksan riviä. Ylimenevää osaa ei lueta. Vastaus kirjoitetaan erilliselle paperille. (4 p)

ARVOSTELUPERUSTEET 2014

Lapin yliopisto / Oikeustieteiden tiedekunta / Valintakoe 2014

Tehtävän 1 arvosteluperusteet

Kysymys 1 A)

Valitse kutakin väittämää täydentävä vaihtoehto. Jokaisen väittämän kohdalla vain yksi vaihtoehtoista on oikein. (10 p)

1 Kommandiittiyhtiön tunnusmerkki on se, että: (s. 477)

- vähintään yhden, mutta ei kuitenkaan jokaisen, yhtiömiehen vastuu yhtiön velvoitteista on rajoitettu sopimuksen osoittaman omaisuuspanoksen määrään (oikein)
- kaikki yhtiömiehet osallistuvat yhtäläisesti yhtiön päätöksentekoon ja hallintoon (väärin: kuvaus kertoo avoimesta yhtiöstä)
- yhtiömiehet hoitavat yhtiön kommanditääriä yhteisesti sovittujen periaatteiden mukaisesti (väärin: kommanditääri on yhtiön äänetön yhtiömies, vastuunalaiset yhtiömiehet eivät vastaa hänen ”hoidostaan”)

2 Avoimen yhtiön yhtiömiehinä voi olla: (s. 478)

- vain täysivaltaisia miehiä tai naisia (väärin: ks. oikea vastaus)
- sekä luonnollisia henkilöitä että oikeushenkilöitä (oikein)
- aina myös kilpailevan yhtiön yhtiömiehiä (väärin: avoin yhtiö edellyttää yhtiömiesten välistä luottamusta, jonka takia kilpailevaan toimintaan tarvitaan muiden yhtiömiesten lupa)

3 Avoin yhtiö syntyy kun: (s. 479)

- kirjallinen yhtiösopimus on allekirjoitettu yhtiömiesten välillä (väärin: yhtiön synty ei edellytä kirjallista sopimusta, toisin kuin yhtiön rekisteröinti)
- vähintään kaksi henkilöä ryhtyy suorittamaan yhteistä urakkaa (väärin: pelkkä yhteinen toiminta ei riitä, edellytyksenä on tahto perustaa yhtiö)
- osapuolet ovat sopineet yhdessä elinkeinotoiminnan harjoittamisesta ja he tahtovat perustaa avoimen yhtiön (oikein)

4 Avoimen yhtiön yhtiösopimus: (s. 484-485)

- on kaupparekisteriä varten tehtävä kirjallisesti, mutta sitä koskee ns. sisältövapaus (oikein)
- voidaan tehdä kirjallisesti tai suullisesti, mutta siinä on sovittava vähintään yhtiömiesten välisestä vastuunjaosta (väärin: sopimus voidaan tehdä myös suullisesti, mutta siinä ei ole pakko sopia mistään yksityiskohdista, tällöin noudatetaan lakia)
- ei saa loukata yhtiömiehen etua, eli jokaiselle yhtiömiehelle tulee antaa samat oikeudet (väärin: yhtiömiehet voivat esim. sopia voitonjakotavasta, jossa kaikki eivät saa yhtä suurta osuutta voitosta, tai edes yhtiöpanoksensa mukaista osuutta)

5 Avoimen yhtiön yhtiömies voi hallintovaltuutensa puitteissa: (s. 487-488)

- hoitaa kaikkia yhtiön asioita, ellei yhtiömiesten välillä ole toisin sovittu (oikein)
- hoitaa yhtiön toimialaan tai tarkoitukseen kuulumatonta asiaa vain, jos enemmistö yhtiömiehistä hyväksyy tämän (väärin: tällainen toimi edellyttää lain mukaan kaikkien yhtiömiesten suostumuksen)
- hoitaa yhtiön yksittäistä asiaa, ellei vähintään kaksi muuta yhtiömiestä ole kielto-oikeutensa nojalla nimenomaisesti kieltänyt häntä hoitamasta tätä toimea (väärin: jokaisella yhtiömiehellä on yksin oikeus kieltää toista ryhtymästä toimeen kielto-oikeutensa nojalla)

6 Avoimen yhtiön yhtiösopimusta: (s. 490)

- voidaan muuttaa vain yhtiömiesten yksimielisellä päätöksellä (väärin: ks. oikea vastaus)
- voidaan muuttaa yhtiömiesten enemmistön päätöksellä, jos näin on yhtiösopimuksessa sovittu (oikein: yksimielisyys on lain lähtökohta, mutta siitä voidaan poiketa yhtiösopimuksella)
- voidaan muuttaa vain yhtiömiesten kirjallisella sopimuksella (väärin: koska yhtiösopimus voi olla myös suullisesti tehty, voidaan sitä muuttaakin suullisesti)

7 Avoimen yhtiön veloista vastaa: (s. 491-493)

- henkilö, joka luuli olleensa yhtiömies velan syntyessä, jos myös velkoja näin oletti, vaikka myöhemmin todettaisiin, että hän ei ollutkaan koskaan saavuttanut yhtiömiehen asemaa (oikein: ks. KKO:1993:9 ja korkeimman oikeuden kanta)

- vain sellainen henkilö, jonka yhtiömiesasema on pätevästi syntynyt velan syntyhetkellä (väärin: ks. KKO:1993:9 ja alioikeuden kanta)
- kukin yhtiömies vain omalta osaltaan (väärin: vastuu on solidaarista yhtiömiesten kesken)

8 Avoimen yhtiön veloista vastaavat: (s. 494-496)

- vain velkojen syntymisaikana yhtiömiehinä olleet henkilöt (väärin: yhtiömies vastaa yhtiöllä liittymishetkellä olleista velvoitteista, eli myös ennen hänen yhtiömiesaikaansa syntyneistä velvoitteista)
- myös ennen velkojen syntymisajankohtaa yhtiöstä eronneet yhtiömiehet, kunhan ero on kirjattu kaupparekisteriin ja kuulutettu (väärin: tällöin velkavastuu nimenomaan päättyy)
- velan syntymisajankohtana yhtiömiehinä olleet henkilöt myös yhtiöstä eroamisensa jälkeen, jos yhtiömiesaikana syntyneet velvoitteet ovat luonteeltaan määräaikaista tai erääntyvät vasta eroamisen jälkeen (oikein: ks. KKO:1993:158, jossa yhtiöstä eronnut yhtiömies oli vastuussa hänen yhtiömiesaikaanaan solmitusta määräaikaista vuokrasopimuksesta ja sen vuokravelvoitteista)

9 Kommandiittiyhtiön mahdollinen voitto jaetaan: (s. 507-508)

- ensin äänettömille yhtiömiehille siten, että kukin saa aina korkolain mukaisen koron verran tuottoa panokselleen (väärin: kukin saa panoksensa mukaisen osuuden mahdollisesta voitosta, mutta tuo osuus voi kuitenkin olla pienempi kuin korkolain osoittama osuus yhtiöpanoksesta)
- ensin äänettömille yhtiömiehille siten, että kukin saa panoksensa mukaisen osuuden voitosta (oikein: ks. edellinen vaihtoehto)
- ensin äänettömille yhtiömiehille siten, että kaikilla on yhtäläinen oikeus mahdolliseen voittoon (väärin: yhtiösopimuksessa voidaan sopia esim. maksujärjestyksestä yhtiömiesten välillä)

10 Kommandiittiyhtiön purkautuessa: (s. 509)

- äänettömällä yhtiömiehellä voi olla oikeus saada panoksensa mukainen osuus kesken olevan tilikauden voitosta (oikein: asiasta ei ole säädetty laissa, kyseessä on Virtasen tulkinta)
- äänettömällä yhtiömiehellä on oikeus panoksensa mukaiseen osuuteen yhtiön koko varallisuudesta (väärin: äänettömällä yhtiömiehellä ei ole oikeutta yhtiön koko tasevarallisuuteen, tämä jaetaan vastuunalaisten yhtiömiesten kesken)

- äänettömät yhtiömiehet vastaavat loppuselvityksen toimittamisesta, jonka jälkeen heidän panoksensa voidaan palauttaa (väärin: äänettömät yhtiömiehet eivät vastaan yhtiön hallinnosta, siitä vastaavat vastuunalaiset yhtiömiehet tai asetettu selvitysmies)

Kysymys 1 B)

Lue määritelmä ja kerro mistä oikeudellisesta käsitteestä määritelmässä on kyse. Kirjoita vain yksi käsite jokaista määritelmää kohti. Täsmentäviä huomautuksia sisältävät vastaukset hylätään. Käsite voi olla monisanainen tai yhdyssana. Jokaisesta kohdasta voi saada yhden pisteen (1). Osittain oikein olevista vastauksista voi saada puoli pistettä (0,5). (10 p)

1) Kohdistuu osakkeenomistajiin, koska heitä koskee viimekätinen uhka koko sijoituksensa menettämisestä. Tämä johtuu myös siitä, että osakkeenomistajat ovat huonommassa asemassa kuin osakeyhtiön velkojat.

Residuaaliriski tai viimekätinen riski

Residuaaliriski tai residuaalinen riski = 1p; viimekätinen riski tai viimesijainen riski = 1p; residuaalivastuu tai viimekätinen vastuu = 0p

s. 511

2) Teoria, jonka mukaan osakeyhtiön johdon tulee huolehtia osakeyhtiöön sijoittaneiden osakkeenomistajien panoksista näiden edun mukaisesti.

Agenttimalli

Agenttimalli tai agenttiteoria 1p

s. 511

3) Muu omaisuus kuin raha, jolla osakeyhtiötä perustettaessa osakkeiden merkintähinta voidaan maksaa.

Apporttiosuus

Apporttiosuus tai apportti = 1p

s. 514

4) Merkintähinta, joka osakkeesta on maksettu yhtiötä perustettaessa tai osakepääomaa korotettaessa.

Osakkeen kirjanpidollinen vasta-arvo

Osakkeen kirjanpidollinen vasta-arvo tai kirjanpidollinen vasta-arvo = 1p; vasta-arvo = 0,5p

s. 522

5) Osakeyhtiön antama erityinen oikeus, joka oikeuttaa maksua vastaan saamaan osakeyhtiön uusia osakkeita ennalta määrättyyn hintaan.

Optio

Optio-oikeus tai optio = 1p

s. 525

6) Osakeyhtiön ottama laina, jonka antajasta eli velkojasta ei tule osakeyhtiön omistajaa. Lainan velkojalla on yhtiön konkurssissa muita velkojia huonompi etuoikeus.

Pääomalaina

Pääomalaina = 1p; osakepääomalaina = 0p

s. 525-526

7) Hyvä hallintotapa, eli ne menettelytavat, joiden avulla osakeyhtiötä johdetaan mahdollisimman hyvin lain mukaisesti.

Corporate Governance

Corporate Governance = 1p; vastaava pienin kirjoitusvirhein = 0,5p; good governance ja muut vastaavat eri asiaa tarkoittavat ilmaisut = 0p

s. 527

8) Yhtiön hallituksen antama valtuutus kirjoittaa yhtiön nimi tietyissä valtuutuksessa määrätyissä tilanteissa.

Prokura

Prokura, procura, per procuram, prokura-valtuutus, prokura-päätös tai muu vastaava yhdistelmä, joka sisältää sanan prokura = 1p

s. 536

9) Fuusion muoto, jossa vähintään kaksi yhtiötä sulautuu perustamalla yhdessä vastaanottavan yhtiön.

Kombinaatiosulautuminen

Kombinaatiosulautuminen tai kombinaatiofuusio = 1p

s. 544

10) Huolimattoman toiminnan johdosta aiheutuva vahingonkorvausvastuu.

Tuottamusvastuu

Tuottamusvastuu, tuottamus, tuottamuksesta johtuva vahingonkorvausvastuu = 1p;
oletettu tuottamus, tuottamuksesta riippumaton vastuu tai muut tuottamus-sanan
sisältävät väärät vastaukset = 0p

s. 548, 549, 551, 52-553 ja 557

Tehtävän 2 arvosteluperusteet

1. Työsopimuslain mukaan työnantaja ei voi irtisanoa työsopimusta työntekijän raskauden johdosta (s. 144). 1 piste
2. Jos työnantaja irtisanoo raskaana olevan työntekijän työsopimuksen, katsotaan irtisanomisen johtuvan työntekijän raskaudesta, ellei työnantaja voi osoittaa sen johtuneen jostain muusta seikasta (s. 144). 1 piste
3. Toistaiseksi voimassaolevan työsopimuksen voi irtisanoa vain asiallisesta ja painavasta syystä (s. 136). 1 piste (Mikä tahansa asiallinen syy ei riitä irtisanomisperusteeksi.)
4. Työntekijästä johtuvana tai hänen henkilöönsä liittyvänä asiallisena ja painavana irtisanomisperusteena voidaan pitää työsopimuksesta tai laista johtuvien, työsuhteeseen olennaisesti vaikuttavien velvoitteiden vakavaa rikkomista tai laiminlyöntiä (s. 136). 1 piste
5. Syyn asiallisuutta ja painavuutta harkitaan kokonaisarviointina. (Esim: Kysymys on yhtäältä sopimuksen vastaisen teon ja toisaalta siihen vaikuttaneiden seikkojen, teon olosuhteiden, vaikutusten jne. arvioimisesta. Kyse on myös arvostamisesta työsuhdeturvan ja työsuhteen heikomman osapuolen suojaamisen sekä toisaalta työnantajan intressien kohtuullisen turvaamisen suhteen.) s. 137 2 pistettä s. 158-
6. Asiaton käytös: Oikeuskäytännössä on edellytetty palvelutehtävissä toimivalta palvelualttiutta ja hyvää käytöstä asiakasta kohtaan. Sopimaton käytös voi olla irtisanomisperuste (s. 176-178) 1 p.

7. Luvaton poissaolo: Luvattoman poissaolon merkitys vaihtelee riippuen työstä (haitasta työnantajalle). Jatkuvat poissaolot voivat olla irtisanomisperuste (163-166) 1 p.
8. Työntekijän on esitettävä työnantajalle luotettava selvitys hyväksyttävästä poissaolosta. Irtisanomiskynnyksen ylittymistä helpottaa, mikäli työntekijä laiminlyö ilmoitusvelvollisuuttaan. (s. 163) 1 p.
9. Mitä suurempi poissaolosta aiheutuva haitta työnantajalle, sitä todennäköisemmin päättymisperuste ylittyy s. 163 (liittyy molempiin irtisanomisperusteisiin) 1p.
10. Jatkuvat poissaolot ilman selvitystä ja epäasiallinen käytös kokonaisuutena arvioiden voivat yhdessä muodostaa irtisanomisperusteen.(s. 164) 1p.
11. Työsopimuslain mukaan irtisanomista ei saa kuitenkaan tehdä ennen kuin työntekijälle on annettu varoituksella mahdollisuus korjata menettelynsä (s. 145). 1 p.
12. Lisäksi työnantajan on annettava työntekijälle mahdollisuus tulla kuulluksi ennen irtisanomista ja selvitettävä, olisiko irtisanominen vältettävissä siirtämällä muihin tehtäviin (esim. keittiöön).(1p.). s. 145 (tai ½ ja ½ p.)
13. Työnantajalla voi olla peruste päättää työntekijän työsopimus varoitustenmenettelyä käyttämättä vain, jos irtisanomisen perusteena on niin vakava työsuhteeseen liittyvä rikkomus, että työnantajalta ei voida kohtuudella edellyttää sopimussuhteen jatkamista (s. 145). 1p.
14. Arvio (esimerkki): Jos varoitustenmenettely on laiminlyöty, irtisanominen tuskin onnistuu, kun työntekijä on vielä raskaana. Jos on varoitettu ja annettu mahdollisuus tulla kuulluksi, irtisanominen voi ehkä onnistua, vaikka työntekijä on raskaana, jos työnantaja pystyy näyttämään, että irtisanominen on johtunut jostain muusta syystä kuin raskaudesta. Työnantajan näyttötaakka siitä, että irtisanominen ei perustu raskauteen, on kuitenkin suhteellisen raskas. (max. 1 piste)

Tehtävän 3 arvosteluperusteet

Omistusoikeus on yksityisomistuksen tunnustavassa markkinatalousjärjestelmässä keskeinen varallisuusosoikeus. Selvitä,

a. miten omistusoikeutta on perinteisesti luonnehdittu (4 p) ja

b. mitä elementtejä omistusoikeuteen katsotaan kuuluvan (9 p).

Mallivastaus: ”Omistusoikeutta on perinteisesti luonnehdittu *periaatteessa täydelliseksi* (1 p; pistehyvityksen tuottaa myös tässä yhteydessä samaa tarkoittava sana/ilmaus kuten ”*rajoittamaton*” tai ”*absoluuttinen*” sen sijaan pistehyvitykseen tästä kohdasta ei oikeuta esimerkiksi luonnehdinta ”*täysin* toiset poissulkeva yksinoikeus esineeseen”, koska tällöin sana ”*täysin*” määrittää vain toista omistusoikeuden tunnusmerkkiä), *toiset poissulkevaksi* (1 p) *yksinoikeudeksi* (1 p) *esineeseen* (1 p; esimerkiksi sana ”*omaisuus*” ei tarkoita samaa kuin ”*esine*”, joten pelkästä sanasta omaisuus ei saa pistehyvitystä ja jos esimerkiksi molempia sanoja käytetään rinnasteisesti ”esineeseen tai omaisuuteen” niin, että niiden välistä eroa ei ole ymmärretty, kohdasta voi saada vain 0,5 p).” [valintakoeikirjan s. 379-380]

”Omistusoikeuden ytimenä on pidetty [yksinomaista, esinettä koskevaa] *käyttövapautta* (*hallintaoikeutta*) (1 p; kumpi tahansa sana tai niitä vastaava ilmaus riittää pistehyvitykseen), jota turvataan viime kädessä rikosoikeudellisilla normeilla (1 p; täyden pisteen saamiseksi edellytetään, että vastauksesta ilmenee kyseessä olevan omistusoikeuden elementeistä nimenomaan käyttövapauden/hallintaoikeuden turvaaminen). Tämän lisäksi omistusoikeuteen kuuluu [olennaisena, sittemmin yhä merkityksellisemmäksi tulleen osana] *kelpoisuus oikeudellisesti määrätä tästä oikeudesta (kompetenssi)* (1 p; pistehyvitykseen riittää oikeudellisen määräysvallan esiintuminen, toisaalta pelkästä sanasta kompetenssi ei saa täyttä pistehyvitystä ellei käsitteen sisältöä ole vastauksessa mainittu), mikä perustaa omistajalle mahdollisuuden hyötyä oikeutensa arvosta vaihdannassa joko luovuttamalla tämä oikeus (myymällä esine) tai perustamalla rajoitettuja esineoikeuksia (1 p; täyden pisteen saamiseksi edellytetään, että vastauksessa on mainittu, mikä on oikeudellisen määräysvallan merkitys). [Tämän taloudellisen hyötymisen eräänlainen kääntöpuoli on se, että esine vastaa omistajansa veloista niin, että se voidaan viime kädessä esimerkiksi ulosmitata ja realisoida omistajan maksamatta jääneiden velkojen kattamiseksi (tästä hyvitetty 1 p, jos vastaukseen ei ole erikseen sisällynyt alla olevaa dynaamisen suojan yhteydessä mainittua esimerkkiä siitä, milloin ostaja on saavuttanut varsinaisen omistajan oikeusaseman; näistä kohdista on siten yhteensä voinut saada 1 p)]”

”Käyttövapautteen ja oikeudelliseen määräämisvaltaan liittyy omistusoikeuden vahva *suoja sivullisia kohtaan* (1 p; täyden pisteen saamiseksi edellytetään, että vastauksesta käy ilmi nimenomaan se, että omistusoikeutta suojataan, joten esimerkiksi pelkkä maininta siitä, että omistusoikeuden yhteydessä nousee esiin kysymys sivullissuojasta, ei oikeuta täyteen pistehyvitykseen). *Staattisella suojalla* tarkoitetaan [edellä mainittua] käyttövapauden viime kädessä rikosoikeudellisin normein ja seuraamuksin turvattavaa suojaa sivullisten oikeudenloukkauksia vastaan (1 p; täyden pisteen saamiseksi edellytetään, että staattisen suojan käsitteen sisältö, jonka kuvaaminen sinänsä on jo edellä erikseen pisteytetty, on ymmärretty oikein). *Dynaamisen suojan* (1 p; täyden pisteen saamiseksi edellytetään, että dynaamisen suojan sisältö, joka on alla pisteytetty erikseen, on ymmärretty oikein) merkitys tulee esiin vaihdantatilanteissa (1 p; pisteen saaminen edellyttää, että tämä tulee vastauksesta

nimenomaisesti ilmi, sillä pelkkä seuraavassa pisteytetyn esimerkin mainitseminen ei tyhjentävästi kuvaa tilanteita, joissa dynaaminen suoja ilmenee). Esimerkiksi kauppasopimuksen ostajaosapuolen (luovutuksensaajan) sanotaan saavan dynaamista suojaa silloin, kun sopimuksen (luovutuksen) kohteena oleva esine vastaa vain hänen veloistaan (eikä enää luovuttajan veloista) ja se voidaan ulosmitata vain niiden suorittamiseksi (1 p). [valintakoeikirjan s. 380-381]

- mallivastauksen mukaisista oikeista tiedoista on hyvitetty riippumatta siitä, minkä kohdan alla ne on esitetty, kunhan vastaus tältä osin muodostaa johdonmukaisen ja jäsennetyn kokonaisuuden; koska kuitenkin ainoastaan oikeassa asiayhteydessä esitetyt tiedot tuottavat pistehyvityksen, pisteiden saaminen kysymyksestä a. edellyttää, että valintakoeikirjassa ja mallivastauksessa mainitut omistusoikeuden neljä luonteenomaista tunnusmerkkiä on tuotu vastauksessa nimenomaisesti esiin omistusoikeutta luonnehdittaessa ja itsenäisinä; pistehyvitystä ei esimerkiksi tältä osin tuota pelkästään se, että vastauksessa jossakin toisessa yhteydessä sinänsä saatetaan käyttää esine-sanaa, jos vastauksesta ei kuitenkaan nimenomaisesti ilmene, että perinteisen omistusoikeuden määritelmän mukaan omistusoikeuden kohteena on (vain) esine

Nykyään puhutaan usein omistusoikeuden sosiaalisesta (yhteiskunnallisesta) sidonnaisuudesta. Selvitä,

c. millaista omistusoikeuden luonnehdintaa on muun muassa tähän näkökohtaan liittyen toisinaan pidetty perinteistä määritelmää osuvampana (2 p).

Mallivastaus: ”Toisinaan on katsottu osuvammaksi luonnehtia omistusoikeutta periaatteessa täydellisen yksinoikeuden sijaan *laajimmaksi tai kattavimmaksi tiettyä kohdetta koskevaksi varallisuus-oikeudeksi*, jonka oikeusjärjestys tuntee.” [valintakoeikirjan s. 384]

- täysien pisteiden saaminen tästä kohdasta edellyttää, että vastauksessa on tehtävänannon mukaisesti pyritty esittämään omistusoikeuden *luonnehdinta* ja että vastauksesta *ilmenee selvästi ero kysymyskohdassa a. tarkoitettuun perinteiseen luonnehdintaan nähden* niin, että omistajan oikeusasema ei tämän näkökohdan mukaan ole rajoittamaton

- jos vastauksessa ei ole esitetty tehtävänannon mukaista luonnehdintaa, mutta siitä on kuitenkin nimenomaisesti tuotu esiin ajatus omistusoikeuteen kohdistuvista *rajoituksista*, vastauksesta on saanut yhden pisteen

- jos vastauksessa on mainittu jokin asian omistusoikeuden sosiaalisen sidonnaisuuden kannalta relevantti esimerkki (valintakoeikirjan s. 383), vaikka vastauksessa ei ole nimenomaisesti mainittu sen rajoittavan omistusoikeutta, vastauksesta on saanut puoli pistettä

- pistehyvitystä eivät sellaisenaan ole tuottaneet esimerkiksi maininnat, joiden mukaan esineen käsite olisi perusteltua korvata laajemmalla varallisuuskohteen käsitteellä tai että ainoastaan yhteiskunnallisesti tarkoituksenmukaisena pidettävillä oikeuksilla voi lähtökohtaisesti olla sivullisiin ulottuvia vaikutuksia (kumpikaan näistä sinänsä oikeista tiedoista ei vastaa tässä

kohdassa esitettyyn kysymykseen omistusoikeuden sosiaalisen sidonnaisuuden vaikutuksista omistusoikeuden luonnehdintaan)

- koska kysymyskohta c. on selkeästi erotettu kohdista a. ja b., pistehyvitys edellyttää, että *mallivastauksessa edellytetyt seikat on tuotu esiin oikeassa asiayhteydessä eli nimenomaan kohtaan c. vastattaessa*

Tehtävän 4 arvosteluperusteet

1. Määrittele annettuun vastaustilaan seuraavat käsitteet (max 3 p):

a. Lex fori

VASTAUS:

Lex fori on *sen maan oikeusjärjestys / laki / oikeus*, jonka näkökulmasta *kansainvälisen yksityisoikeuden* alaan lukeutuvaa asiaa tarkastellaan, so. *tuomioistuimen laki*. (1 p)

- Kysymyksessä oli määrittelytehtävä, jossa edellytettiin tarkkuutta.
- Vastauksessa täytyy mainita, että kysymys on *kansainvälisen yksityisoikeuden alaan kuuluva asia*, jota nimenomaan *tuomioistuimessa sovelletaan*. Jos vastaa vain *tuomioistuimen laki*, saa ½ pistettä. Jos mainitsee vain kaksi kolmesta kriteeristä saa ½ pistettä.

b. Lex causae

VASTAUS:

Lex causae on *oikeusjärjestys / laki / oikeus*, jota sovelletaan asian *aineellisen oikeuskysymyksen* ratkaisuun, so. *jutun laki*. (1 p)

- Kysymyksessä oli määrittelytehtävä, jossa edellytettiin tarkkuutta.
- Vastauksessa täytyy mainita *oikeusjärjestys/laki/oikeus*. Vastauksessa täytyy myös mainita, että oikeusjärjestyksen säännökset, joita sovelletaan, kohdistuvat nimenomaan *aineellisen oikeuskysymyksen ratkaisuun eli jutun asiaratkaisuun/konkreettiseen tapaukseen*.
- Jos vastaa vain *jutun laki*, saa ½ pistettä.

c. Prorogaatiosopimus

VASTAUS:

Oikeuspaikkasopimus (1/2 p) eli sopimus oikeusriidan käsittelemisestä tietyn valtion tuomioistuimessa. (1/2 p)

- Kysymyksessä oli määrittelytehtävä, jossa edellytettiin tarkkuutta.
- Jos vastauksessa mainitaan ainoastaan *oikeuspaikkasopimus* saa vain ½ pistettä.
- Saadakseen toisen ½ pistettä vastauksesta tulee käydä yksiselitteisesti ilmi, että vastaaja ymmärtää kysymyksessä olevan sopimus, jossa sovitaan oikeusriidan käsittelemisestä tietyn valtion tuomioistuimessa.

2. Määrittele lyhyesti seuraavat käsitteet annettuun vastaustilaan. (max 4 p):

a. Ordre public

VASTAUS:

Kansainvälisen yksityisoikeuden periaate, joka tunnetaan nimellä *ehdottomuusperiaate*. (1 p) Periaate estää vieraan valtion oikeuden soveltamisen, jos *säännös itsessään on oikeusjärjestelmämme perusteiden vastainen* (1/2 p) tai *säännöksen soveltaminen johtaa kansallisen oikeutemme perusteiden vastaiseen lopputulokseen* (1/2 p).

- Pelkästään mainitsemalla termin *ehdottomuusperiaate* saa yhden pisteen.
- Jos antaa kirjassa mainitun esimerkin ordre publicin soveltamisesta, mutta ei kerro täsmällistä määritelmää, tällöin voi saada ½ pistettä.

b. Homeward trend

VASTAUS:

Homeward trend eli *kotiinpäin vetäminen* (1/2 p) tarkoittaa *oikeuspaikkakeinotteluun liittyvää ilmiötä* (1/2 p). Sillä viitataan *tuomioistuinten tapaan pyrkiä valitsemaan sovellettavaksi mahdollisimman useassa tapauksessa lex fori* eli tuomioistuimen oma laki (1 p).

- Saadakseen pisteen, vastauksesta täytyy käydä ilmi, että homeward trendi liittyy nimenomaan tuomioistuimen toimintaan.
- Puoleen pisteeseen riittää, jos ”oikeuspaikkakeinottelun” mainitsemisen sijasta kuvailee oikeuspaikkakeinottelua tai homeward trendin seurauksia asianosaiselle.
- Vastauksen viimeisessä kohdassa riittää joko maininta *lex fori* tai *tuomioistuimen oma laki*.

3. Ystäväsi on vihdoinkin rohkaissut mielensä ja kosinut tyttöystäväänsä tämän syntymäpäivänä. Ystäväsi on kuitenkin huolissaan, että yhtäkkiä ilmaantuu jokin este, joka estää avioliiton solmimisen. Sinun tehtäväsi on nyt rauhoittaa rakastuneen mieltä ja selvittää hänelle avioliiton esteet? Sinun ei tarvitse selvittää esteiden tutkimiseen liittyvää menettelyä. Vastaustila enintään yksi konseptin sivu. (max. 5 p)

VASTAUS:

Avioliiton edellytyksiin kuuluu *18-vuoden ikä*. (1/2 p) Tästä edellytyksestä voidaan kuitenkin poiketa, mikäli *alaikäinen on saanut oikeusministeriön luvan* avioliiton solmimiseen. (1/2 p) *Eriyisiin avioesteisiin* (1/2 p) lukeutuu *voimassa oleva avioliitto* (1/2 p), *sisaruus tai puolisisaruus* (1/2 p), tai *etenevä tahi takeneva sukulaisuus* (1/2). Mikäli avioliitto solmitaan näistä avioesteistä huolimatta, ei *avioliitto ole pätevä vaan puoliset tuomitaan avioeroon ilman harkinta-aikaa* (1/2 p). *Luvanvaraisiin avioesteisiin* (1/2 p) kuuluu *avioliitto veljen tai sisaren jälkeläisen kanssa* (1/2 p). *Toimivaltaisena viranomaisena toimii oikeusministeriö* (1/2 p).

- Jos mainitsee, että osapuolten on oltava täysi-ikäisiä, ei tästä yksin saa ½ pistettä, jollei vastauksessa muutoin ilmene, että vastaaja tietää avioliiton edellytyksen ikäraajaksi 18 vuotta.
- Alaikäisyyden ja siihen liittyvän luvanvaraisuuden yhteydessä tulee mainita toimivaltainen viranomainen eli oikeusministeriö saadakseen puoli pistettä. Ei siis riitä, että vain mainitsee luvanvaraisuuden.
- Vastauksessa täytyy mainita, että mikäli avioliitto solmitaan ehdottomista avioesteistä huolimatta, ei *avioliitto ole pätevä vaan puoliset tuomitaan avioeroon ilman harkinta-aikaa*. Siten ½ pisteen saamiseen ei riitä, että mainitsee esim. ”avioliitto on em. seikkojen johdosta mitätön”.
- Jos nimenomaisesti mainitsee, että samaa sukupuolta olevat eivät voi solmia avioliittoa vaan ainoastaan rekisteröidyn parisuhteen, saa siitä edellä mainitun pisteytyksen lisäksi ½ p. Tehtäväkohdan kokonaispistemäärä ei kuitenkaan voi tämä johdosta nousta yli 5 pisteeseen.

- Kirjassa on maininta, että ”aiemmin myös ottolapsisuhde kuului luvanvaraisiin avioesteisiin, mutta uudessa adoptiolaisissa ei tunneta mahdollisuutta muuttaa ottolapsisuhdetta avioliitoksi edes oikeusministeriön erityisluvalla”. Tästä ei anneta pisteitä, koska tehtävänannossa ei pyydetä selvittämään aiempaa oikeustilaa. Arviointiperusteissa se, mitä on sanottu sukulaisuussuhteista, koskee myös adoption kautta syntyneitä sukulaisuussuhteita, eikä siten adoption mainitsemisesta ole annettu lisäpisteitä.

4. Mitkä ovat testamentin muotomääräykset? Vastaustila enintään yksi konseptin sivu. (max 3 p)

VASTAUS:

Testamentti *pitää tehdä kirjallisesti* (1/2 p) *kahden todistajan ollessa yhtä aikaa läsnä* (1/2 p). Todistajien on, *sitten kun testamentin tekijä on allekirjoittanut testamentin tai tunnustanut siinä olevan allekirjoituksen* (1/2 p), *todistettava testamentti nimikirjoituksillaan* (1/2 p). Todistajien on tiedettävä, että *kyseessä on testamentti, mutta heidän ei tarvitse tietää sen sisältöä* (1/2 p). *Esteellinen henkilö ei saa toimia testamentin todistajana* (1/2 p).

- Puoleen pisteeseen riittää, että mainitsee:
 - o *Testamentin tekijä on allekirjoittanut testamentin.*
 - o *Todistajien on tiedettävä, että kyseessä on testamentti.*
- Puoli pistettä saadakseen on vastauksesta käytävä ilmi, kahden todistajan yhtäaikaisen läsnäolon vaatimus.
- Todistusklausuulin käyttämisen mahdollisuudesta ei anneta pisteitä, koska se ei kuulu varsinaisiin testamentin muotomääräyksiin.
- Häätilatestamenttiin liittyvien muotoseikkojen mainitsemisesta ei anneta pisteitä.
- Vastauksessa on mainittava, että testamentin todistajan on oltava *esteetön*. Siten puolta pistettä ei ole annettu esim. termistä ”*puolueeton*” tai ”*uskollinen*”.

Tehtävän 5 arvosteluperusteet

Vastauksesta saa enintään 15 pistettä. Vastaa erilliselle paperille ohjeiden mukaan. Vastaustila on yhteensä enintään kaksi (2) sivua.

Kysymys 5 A)

Täydennystehtävä. Täydennä puuttuvat kohdat. Lisäselvityksiä tai täsmennyksiä sisältävät vastaukset hylätään. Kirjoita puuttuva sana erilliselle vastauspaperille. Vastaustila kysymyksiin 5 A ja 5 B on yhteensä yksi sivu (yhden paperin toinen puoli), eli vastaukset kirjoitetaan samalle sivulle. (9 p)

Jokaisella on oikeus saada asiansa käsiteltyksi asianmukaisesti ja ilman aiheetonta viivytystä lain mukaan toimivaltaisessa tuomioistuimessa tai muussa viranomaisessa sekä oikeus saada oikeuksiaan ja velvollisuuksiaan koskeva päätös tuomioistuimen tai muun riippumattoman lainkäyttöelimen käsiteltäväksi. Käsitellyn julkisuus sekä oikeus tulla kuulluksi, saada perusteltu päätös ja hakea muutosta samoin kuin muut oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin ja hallinnon takeet turvataan lailla (Perustuslaki 21 §).

Ulosottoeruste, jossa luonnolliselle henkilölle on asetettu maksuvelvoite, on täytäntöönpanokelpoinen 15 vuoden ajan. Jos velkoja on luonnollinen henkilö tai korvaussaatava perustuu rikokseen, josta on tuomittu vankeutta tai yhdyskuntapalvelua, kestää täytäntöönpanokelpoisuus 20 vuotta (Ulosottokaari 2:24).

Luottolaitoslain 126 §:n mukaan luottolaitos ei saa toiminnassaan käyttää sopimusehtoa, joka ei kuulu luottolaitoksen toimintaan tai jota sen sisältö, osapuolten asema tai olosuhteet huomioon ottaen on pidettävä asiakkaan kannalta kohtuuttomana.

Yritysvakoilun kriminalisoiva laki on rikoslaki.

Kohtuuttomien sopimusehtojen sovitteluun oikeuttava yleissäännös on sisällytetty oikeustoimilain 36 §:ään.

- 1 **asianmukaisesti (s. 83)**
- 2 **viivytystä (s. 83)**
- 3 **julkisuus (s. 83)**
- 4 **15 (s. 367)**
- 5 **20 (s. 367)**

- 6 Luottolaitoslain (s. 350)
- 7 kohtuuttomana (s. 350)
- 8 rikoslaki (s. 120)
- 9 oikeustoimilain (s. 354)

Kysymys 5 B)

Valitse oikea vaihtoehto. Vain yksi vastaus väittämää kohti. Oikeasta vastauksesta saa yhden pisteen (+1), väärästä vastauksesta vähennetään yksi piste (-1) ja vastaamatta jättämisestä saa nolla pistettä (0). Kysymyksen 5 B mahdollisesti negatiivista pistemäärää ei vähennetä koko kysymyksen 5 yhteispisteistä. Vastaustila kysymyksiin 5 A ja 5 B on yhteensä yksi sivu (yhden paperin toinen puoli), eli vastaukset kirjoitetaan samalle sivulle. (2 p)

1)Väittämä

Suomen sopimusoikeudessa poikkeuksetta noudatettavan tyyppipakon mukaan vain tiettyjen tyyppien mukaisiin sopimuksiin perustuvat oikeudet ovat täytäntöönpanokelpoisia ja oikeussuojaa nauttavia.

- a) _____ Oikein
- b) X Väärin

2)Väittämä

Suomen kotitalouksien keskimääräinen velkaantumisaste

- a) _____ alittaa eurooppalaisten kotitalouksien keskimääräisen velkaantumisasteen.
- b) X edustaa eurooppalaista keskitasoa.
- c) _____ ylittää noin kaksinkertaisesti eurooppalaisen keskitason.

5 B

- 1 **b (väärin)** (s. 354)
- 2 **b (edustaa eurooppalaista keskitasoa)** (s. 342)

Kysymys 5 C)

Sähköisen viestinnän tietosuojalain 1 §:ssä määritellään kyseisen lain tarkoitus. Selosta sähköisen viestinnän tietosuojalain tarkoitus kyseisen pykälän mukaan. Vastaustila on kahdeksan riviä. Ylimenevää osaa ei lueta. Vastaus kirjoitetaan erilliselle paperille. (4 p)

Sähköisen viestinnän tietosuojalain tarkoituksena on turvata sähköisen viestinnän luottamuksellisuuden (1p) ja yksityisyyden suojan toteutuminen (1p) sekä edistää sähköisen viestinnän tietoturvaa (1p) ja monipuolisten sähköisen viestinnän palvelujen tasapainoista kehitystä (1p). Lisäksi pisteen on saanut valintakoe kirjassa lainkohdan yhteydessä esitetystä maininnasta: *Tältä osin laki toteuttaa yksityiskohtaisemmin perustuslaissa säädettyä oikeutta, jonka mukaan kirjeen, puhelun ja muun luottamuksellisen viestin salaisuus on loukkaamaton.* Tehtävästä on kuitenkin voinut saada yhteensä enintään 4 pistettä (s. 116).